

א מאימתי קורין את שמע בערבית. משעה שהלהנים נכנסים לאכל בתרומתן, עד סוף האשמורה הראשונה, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, עד חצות. רבן גמליאל אומר, עד שיעלה עמוד השחר. מעשה שבאו בניו מבית המשטה, אמרו לו, לא קרינו את שמע. אמר להם, אם לא עלה עמוד השחר, חיבין אתם לקרות. ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר חלבים ואברים, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. וכל הנאכלין ליום אחד, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה:

ב מאימתי קורין את שמע בשחרית. משיכיר בין תכלת ללבן. רבי אליעזר אומר, בין תכלת לכרתי. (וגומרה) עד הנץ החמה. רבי יהושע אומר, עד שלש שעות, שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות. הקורא מפאן ואילך לא הפסיד, כאדם הקורא בתורה:

ג בית שמאי אומרים, בערב כל אדם יטו ויקראו, ובבקר יעמדו, שנאמר (דברים ו) ובשכבך ובקומך. ובית הלל אומרים, כל אדם קורא כדרךכו, שנאמר (שם) ובלכתך בדרך. אם כן, למה נאמר ובשכבך ובקומך, בשעה שבני אדם שוכבים, ובשעה שבני אדם עומדים. אמר רבי טרפון, אני הייתי בא בדרך, והטתי לקרות, כדברי בית שמאי, וסכנתי בעצמי מפני הלסטים. אמרו לו, כדי היית לחוב בעצמך, שעברת על דברי בית הלל:

ד בשחר מברך שתיים לפניו ואחת לאחריה, ובערב שתיים לפניו ושתיים לאחריה. אחת ארפה ואחת קצרה. מקום שאמרו להאריך, אינו רשאי לקצר. לקצר, אינו רשאי להאריך. לחתם, אינו רשאי שלא לחתם. ושלא לחתם, אינו רשאי לחתם:

פרק ב

א היה קורא בתורה, והגיע זמן המקרא, אם כן לבו, יצא.

פרק ג

ג נשים ועבדים וקטנים פטורין מקריאת שמע ומן התפלן, וחיבין בתפלה ובמזוזה ובברכת המזון:

פרק ד

ב רבי נחוניא בן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפלה קצרה. אמרו לו, מה מקום לתפלה זו. אמר להם, בכניסתי אני מתפלל שלא תארע תקלה על ידי, וביציאתי אני נותן הודיה על חלקי:

ג רבן גמליאל אומר, בכל יום מתפלל אדם שמונה עשרה. רבי יהושע אומר, מעין שמונה עשרה. רבי עקיבה אומר, אם שגורה תפלתו בפיו, יתפלל שמונה עשרה. ואם לאו, מעין שמונה עשרה:

ד רבי אליעזר אומר, העושה תפלתו קבע, אין תפלתו תחנונים.

ה היתה רוכב על החמור, ירד. ואם אינו יכול לירד, יחזיר את פניו, ואם אינו יכול להחזיר את פניו, יכון את לבו כנגד בית קדש הקדשים:

ו היתה יושב בספינה או בקרון או באסדה, יכון את לבו כנגד בית קדש הקדשים:

פרק ה

א אין עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד ראש. חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים, כדי שיכוננו את לבם למקום. אפלו המלך שואל בשלומו, לא ישיבנו. ואפלו נחש כרוך על עקבו, לא יפסיק:

פרק ו

א כיצד מברכין על הפרות. על פרות האילן אומר, בורא פרי העץ, חוץ מן היין, שעל היין אומר בורא פרי הגפן. ועל פרות הארץ אומר בורא פרי האדמה, חוץ מן הפת, שעל הפת הוא אומר המוציא לחם מן הארץ. ועל הירקות אומר בורא פרי האדמה. רבי יהודה אומר, בורא מיני דשאים:

ב ברוך על פרות האילן בורא פרי האדמה, יצא. ועל פרות הארץ בורא פרי העץ, לא יצא. על כלם אם אמר שהכל (נהיה), יצא:

ג על דבר שאין גדולו מן הארץ אומר שהכל. על החמץ ועל הנובלות ועל הגובאי אומר שהכל (על החלב ועל הגבינה ועל הביצים אומר שהכל). רבי יהודה אומר, כל שהוא מין קלה אין מברכין עליו:

פרק ט

ג בנה בית חדש, וקנה כלים חדשים, אומר ברוך שהחינו.

ה חייב אדם לברוך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה, שנאמר (דברים ו) ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. בכל לבבך, בשני יצריה, ביצר טוב וביצר רע. ובכל נפשך, אפלו הוא נוטל את נפשך. ובכל מאדך, בכל ממונה. דבר אחר בכל מאדך, בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאד מאד.